

Verslag Toezicht en handhaving Oude IJsselstreek 2024

Vastgesteld 29 april 2025

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Wettelijke kaders	3
2	Dit hebben wij gedaan in 2024	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen voor onze handhavers	4
2.3	Bestuurlijke boete	4
2.4	Webcare/socialmedia	4
2.5	Digitale middelen	4
2.6	Bouw-, sloop- en Bag-controles	5
2.7	Monumenten	5
2.8	Gebruik van panden en gronden	5
2.9	Evenementen	5
2.10	Houtopstanden/herplantplicht	6
2.11	Alcohol- en exploitatiewetgeving	6
2.12	Verkeer/parkeren	6
2.13	Wijkgericht werken	7
2.14	Surveillance	7
2.15	Jeugd	7
2.16	Ondermijning	7
2.17	Meldingen, klachten, constatering	8
2.18	(Verzoeken om) handhaving	8
2.19	Bijtincidenten	8
2.20	Betaalde dwangsommen	8
2.21	Ontvangen dwangsommen	9
3	Strafrechtelijke interventies	10

1 Inleiding

Voor u ligt het verslag van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester met betrekking tot de toezichts- en handhavingstaken over 2024 van de gemeente Oude IJsselstreek. In dit verslag leest u welke werkzaamheden wij in 2024 hebben uitgevoerd op het gebied van toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving en op bijzondere wetten als de Alcoholwet.

Taken die zijn overgedragen aan de Omgevingsdienst Achterhoek en de VNOG (afdeling Risicobeheersing) zijn in dit plan niet meegenomen. Deze partners zijn zelf verantwoordelijk voor de rapportage aan het college.

1.1 Wettelijke kaders

Met dit verslag wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen die opgenomen zijn in de Omgevingswet/Omgevingsbesluit. Het verslag wordt vastgesteld door het college en de burgemeester. In het kader van interbestuurlijk toezicht wordt het verslag ook verstuurd naar de Provincie en wordt het ook kenbaar gemaakt aan de gemeenteraad.

2 Dit hebben wij gedaan in 2024

2.1 Algemeen

Het jaar 2024 was, vanwege een groot personeelsverloop, een rumoerig jaar voor team Handhaving. Bij de handhavers was er een grote uitstroom richting de politie en de invulling van de vrijgekomen ruimte bleek een moeilijke opgave; uiteindelijk waren er aan het eind van het jaar 2 handhavers in plaats van 4. In combinatie met het stroperige proces voor het aanvragen van de opsporingsbevoegdheden, waren nieuwe collega's beperkt in hun bevoegdheden.

Ook voor het bouwtoezicht gold dat de invulling van 2 fte's moeizaam verliep. De nieuwe toezichthouder moest nog ervaring opbouwen in het vak en helaas hebben wij aan het eind van het jaar afscheid van elkaar moeten nemen. De invulling van de 2^e toezichthouder is op tijdelijke basis (half) jaar geweest en is ook ingezet om de nieuwe lerende toezichthouder te begeleiden. In de laatste maand van het jaar zijn opnieuw 2 tijdelijke toezichthouders (voor een half jaar) ingehuurd, omdat de definitieve invulling van de vacatures nog steeds moeilijk is. Het inwerken van nieuwe collega's heeft daarbij ook veel tijd gekost.

2.2 Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen voor onze handhavers

Onze handhavers zijn medewerkers van het team Handhaving en beschikken over 2 soorten bevoegdheden: de bestuursrechtelijke bevoegdheid in de hoedanigheid van toezichthouder en de strafrechtelijke bevoegdheid in de hoedanigheid van (buitengewoon) opsporingsambtenaar (boa).

De handhavers beschikken in beginsel over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen (handboeien). Daarvoor hebben zij een training gevolgd (meerdere dagdelen) en hebben zij bekwaamheidstoets afgelegd. Vanwege het verloop had niet elke handhaver de politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Dit betekende dat de werkzaamheden daarop zijn aangepast (eerder een pas op de plaats maken en afstemming zoeken met de politie).

Over de uitvoering als (buitengewoon) opsporingsambtenaar moet ook verslag worden uitgebracht aan de hoofdofficier van justitie bij het arrondissementsparket Oost-Nederland (toezichthouder op de boa) en aan de korpschef van de politie (direct-toezichthouder op de boa). Dit verloopt via een ander traject.

2.3 Bestuurlijke boete

Er zijn geen bestuurlijke boetes opgelegd.

2.4 Webcare/socialmedia

Het gebruik van social media (en ook van het webcare-systeem) is, mede door het verloop binnen het team, op een laag pitje komen te staan.

2.5 Digitale middelen

De inrichting van de middelen is niet optimaal. Hierdoor kunnen onvoldoende (cijfermatige) inzichten en onderbouwingen uit de verschillende systemen worden gehaald.

In 2024 is de applicatie SquitXO gestopt en kan niet meer worden ingezien. Dossiers kunnen alleen nog worden geraadpleegd via Zaaksysteem. De workflow vindt, met name, plaats in RxMission. Daarnaast worden (overlast)meldingen via Zaaksysteem behandeld.

2.6 Bouw-, sloop- en Bag-controles

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging in werking getreden. De vergunningen die betrekking hebben op 'nieuwbouw woningen' zijn bijna allemaal in 2023 onder de Wabo aangevraagd.

In 2023 en 2024 zijn (voor de belangrijkste onderwerpen) de volgende aantallen vergunningen verleend:

Onderwerp	2023	2024
Nieuwbouw woningen	11	16
Appartementengebouwen	1	1
Woonprojecten	4	15
Bijgebouwen/bedrijfshallen	33	8
Verbouw	84	58
Woningsplitsing	4	
Sloop (panden)	16	41

Daarnaast heeft team Handhaving mutaties aangeleverd, voor een juiste basisregistratie, aan de BAG-beheerder. Enkele controles betroffen terugmeldingen, waarbij in de bestaande situatie mogelijke een foutieve BAG-registratie stond vermeld.

2.7 Monumenten

Het plan was om een inventarisatie te maken van de toestand van de monumenten in onze gemeente (ruim 250) en ons daarbij in eerste te richten op monumenten die in slechte staat. Vanwege de beperkte capaciteit zijn wij daar niet aan toe gekomen.

2.8 Gebruik van panden en gronden

Regelmatig hebben mensen zich ingeschreven op campings. Gezien de complexiteit met betrekking tot illegale bewoning (nauwelijks tot geen alternatieven beschikbaar voor mogelijk kwetsbare inwoners) en de (landelijke) discussie rondom het mogelijk maken van wonen op vakantieparken is toezicht/handhaving hierop op een laag pitje gezet.

In 2024 zijn er 9 meldingen brandveilig gebruik ingediend en in 2023 zijn er 4 meldingen ingediend. Er zijn geen controles uitgevoerd, enerzijds vanwege capaciteitsgebrek en anderzijds door het ontbreken van een volledig overzicht met locaties waarvoor de regels gelden voor het brandveilig gebruik.

2.9 Evenementen

In 2024 zijn 110 evenementenvergunningen verleend, variërend van optochten en open dagen tot kermissen, volksfeesten en festivals. Wij hebben bij 25 evenementen integrale controles uitgevoerd met Bouwtoezicht, handhavers (o.a. Alcoholwet) en Brandweer. Het ging hier met name om de festivals en kermissen.

Voorafgaand aan het evenement richtten de controles zich op de opbouw van het evenement (bijvoorbeeld locaties en opbouw van constructies), werd gecontroleerd op brandveiligheidsaspecten en werd met de organisatie doorgesproken hoe toezicht op de verstrekking van alcoholhoudende dranken werd vormgegeven (o.a. 18- beleid, zoals het dragen van polsbandjes).

Tijdens de diverse evenementen is inzet gepleegd in de breedste zin van het woord en met de nadruk op veiligheid en alcoholmatiging. De organisaties raken steeds meer gewend aan toezicht. Door de uitgevoerde controles en gegeven voorlichting neemt ook zichtbaar de hoeveelheid overtredingen en

strijdigheden af. Gelukkig zien wij ook steeds meer dat de evenementenorganisaties ook aan zelfcontrole doen. Veelal konden de strijdigheden tijdens controle opgelost worden. Wel hebben wij gezien dat het toezicht en handhaving door organisaties op de (weder)verstrekking van alcoholhoudende drank aan jongeren beter kan.

Op een aantal locaties gelden geluidsnormen (evenemententerrein aan de Ulftseweg in Silvolde, het DRU-gebied, het terrein aan de Kloosterstraat in Ulft en het Willem Alexanderplein in Gendringen). Bij evenementen op deze locaties worden (in opdracht van ons) continue-geluidsmetingen uitgevoerd, waarbij de organisatie realtime kan meekijken en direct het geluid kan bijsturen wanneer overschrijding dreigt. Bij de DRU was er bij, in ieder geval, 1 evenement sprake van geluidsoverlast, waarbij achteraf bleek dat de manier van controleren van de geluidsniveaus's onjuist was uitgevoerd (periodes van meten waren te lang).

2.10 Houtopstanden/herplantplicht

Sinds 2023 geldt binnen de gemeente een verordening 'Bomen en landschap Oude IJsselstreek'. Hierin is beschreven wanneer er wel of geen vergunning nodig is voor het vellen van houtopstanden.

In 2024 zijn er 118 kapvergunningen (met herplantplicht) en in 2023 zijn er 94 kapvergunningen verleend. Vanwege de personele wisselingen zijn er geen controles uitgevoerd op de in de verleende kapvergunningen opgelegde herplantplicht.

2.11 Alcohol- en exploitatiewetgeving

In 2024 zijn er 11 nieuwe exploitatie-/alcoholwetvergunningen verleend. Daarvan hebben wij aan enkele nieuwe horeca-ondernemers een bezoek gebracht, enerzijds om kennis te maken en anderzijds om te kijken hoe het gaat en of de ondernemer nog ergens tegen aanloopt.

De horeca is in 2024 niet bezocht in het kader van enige projectmatige aanpak. Signalen die wij hebben ontvangen hebben wij opgepakt aan de hand van de prioritering.

2.12 Verkeer/parkeren

Er zijn regelmatig controles uitgevoerd op verkeerd parkeren van auto's, grote bussen en vrachtwagens en aanhangwagens. Veelal werden deze controles uitgevoerd n.a.v. klachten, regelmatig door eigen constateringen en soms n.a.v. een handhavingsverzoek. In de regel is hiervoor gewaarschuwd en in een enkel geval (exces) is er een boete uitgeschreven. Een aantal keer hebben wij handhavend optreden door het opleggen van een last onder dwangsom. Daarnaast zijn diverse voertuigen met bestuursdwang weggesleept, omdat deze als defect voertuig/voertuigwrak aangemerkt werden of was er sprake van een te lang geparkeerde aanhanger.

Met name in het centrum van Ulft was het lastig om te handhaven op foutparkeren en brommen door het centrum. Dit werd veroorzaakt door het ontbreken van de juiste verkeersbesluiten en het ontbreken van bebording (waardoor zones niet sluitend waren). Inmiddels (eind 2024/begin 2025) zijn de verkeersbesluiten genomen en worden de zones op juiste plekken van borden voorzien.

In Varsseveld is een blauwe zones ingesteld, vanwege de beperkte parkeervoorzieningen nabij de winkels. In het afgelopen jaar zijn geen overlastmeldingen binnengekomen.

Verder hebben wij ook ingezet op weesfietsen en fietswrakken. Op de stations in Terborg en Varsseveld zijn we gestart met het merken van de gestalde fietsen. Na een maand is gecontroleerd of er nog gemerkte fietsen in de stalling stonden. Aan deze fietsen is, d.m.v. een fietslabel, een aankondiging

bestuursdwang gehangen. Na de begunstigingstermijn zijn de betreffende fietsen verwijderd en opgeslagen op de gemeentewerf. Dit is in goede samenwerking met de collega's van BUOR gedaan.

2.13 Wijkgericht werken

Door het personeelsverloop heeft het Wijkgericht werken minder de aandacht gekregen dan de bedoeling was. Hierdoor is er minder contact met inwoners en wijkraden geweest en is dit ten koste gegaan van onze informatiepositie.

Wel hebben wij aangesloten bij het schouwen in het kader van de verschillende keurmerken, zoals veilig buitengebied en veilige bedrijventerreinen, waarbij onder andere ook de belangenverenigingen, politie en brandweer aansloten. Uit deze schouwen kwamen een aantal signalen (zoals mogelijk strijdig gebruik) naar voren die verder zijn uitgezocht en waarbij ook enkele controles zijn uitgevoerd.

2.14 Surveillance

De inzet op het deel surveillance is nagenoeg volgens planning verlopen. Hierdoor bleven wij wel zichtbaar op straat, hebben de jeugdplekken veel bezocht, hebben toezicht gehouden op mogelijke overtredingen en opgetreden tegen geconstateerde overtredingen en konden toch veel signalen naar binnen brengen.

2.15 Jeugd

Binnen het team is een handhaver met het taakaccent jeugd (jeugdhandhaver). Deze handhaver maakt onderdeel uit van de jeugdoverleggen en groepsaanpakken. De hotspots (potentiële overlastlocaties) zijn regelmatig bezocht. Daarnaast zijn wij regelmatig bij de wedstrijdjes geweest vanuit Graafschap verbindt (een voetbalcompetitie met een maatschappelijk tintje, voor de groepen 7 en 8), om op een laagdrempelige manier met de jeugd in contact te komen.

Naar aanleiding van overlastmeldingen en constateringingen zijn er, soms samen met de wijkagent, verschillende huisbezoeken gebracht, waarbij ook samen met ouder(s) het gesprek is gevoerd.

2.16 Ondernijning

Ondernijning is een taakaccent binnen ons team. Door het vertrek van een collega is er minder ingezet op (de ontwikkeling van kennis over) ondernijning. Wij hebben input/verrijking geleverd met betrekking tot een aantal ondernijningssignalen.

In 2024 hebben wij, naar aanleiding van besluiten van de burgemeester, 4 panden gesloten en daarbij regelmatig controles uitgevoerd op de verzegelingen.

In mei, in de week van de Ondernijning, heeft team Handhaving deelgenomen aan 2 integrale controles met onze ketenpartners:

1. in het buitengebied, met name in het grensgebied met Doetinchem. Doel daarbij was het gebruik van percelen en panden en bewustwording over risico's van ondernijning. Bij deze controle zijn de schuren e.d. gecontroleerd en zijn er gesprekken met de bewoners/ondernemers gevoerd, waarbij ook informatiepakketjes (hoe herken je signalen en wat kan je doen) zijn afgegeven.

2. bij horeca-inrichtingen. De controles richtte zich met namen op de juiste vergunningen en het gebruik van het pand en mogelijke fraude met uitkeringen/toeslagen.

Daarnaast zijn er enkele losse controles uitgevoerd naar aanleiding van ondernijningssignalen.

2.17 Meldingen, klachten, constatering

In 2024 zijn er 590 geregistreerde overlastmeldingen behandeld. Hierbij betrof het 130 meldingen over verkeer/parkeren .

2.18 (Verzoeken om) handhaving

In 2024 hebben wij 76 nieuwe handhavingszaken in behandeling gehad, waarvan 29 handhavingsverzoeken op de volgende onderwerpen:

Onderwerp	Aantal
Rookoverlast	3
Illegaal bouwwerk	4
Archeologie/bodem/bouwen	2
Monument	1
Slopen	1
Overlast	2
Uitweg	1
Strijdig gebruik (waaronder wonen)	15
Verkeerd aangeboden afval	27
Bijtincidenten	7
Horeca	6
Voertuigen (aanhangers/wrakken e.d.)	5
Overig (opslag in portaal)	1
Anders gebruik openbare ruimte	1

Bij de zaken die betrekking hebben op rookoverlast hebben wij de overlast niet (volledig) weg kunnen nemen. Het aantonen van overlast is moeilijk en landelijk (of lokaal) zijn er nog geen regels voor opgesteld. Daarom hebben wij hierbij ingezet op informeren (zoals het gebruiken van de stookwijzer) en buurtbemiddeling. Daarnaast hebben wij gekeken naar de kleur van de uitkomende rook (kleurloos is een goede verbranding, bij wit gekleurde rook is er vaak sprake van vochtig hout en bij donker gekleurde rook kan er sprake zijn van het verbranden van andere stoffen dan hout). Dit heeft echter niet geleid tot een definitieve oplossing tussen betrokken bureaus.

De zaken die betrekking hebben op verkeerd aangeboden afval hebben te maken met het toezicht door de afvalcoaches. Wanneer er geconstateerd werd dat er sprake was van herhaaldelijk foutief aanbieden of van een exces, dan zorgde team Handhaving voor de daadwerkelijke aanschrijving (last onder dwangsom).

2.19 Bijtincidenten

In 2024 zijn er 8 bijtincidenten geweest. Hiervan zijn er 6 afgehandeld met een waarschuwingsbrief en bij 2 incidenten is een aanlijn- en muilkorfgebod opgelegd.

2.20 Betaalde dwangsommen

Van de 29 handhavingsverzoeken hebben wij bij 4 zaken een ingebrekestelling 'niet tijdig beslissen' ontvangen, waarbij in 3 zaken alsnog binnen 2 weken een besluit is genomen en in 1 zaak hebben wij buiten de termijn een besluit genomen en is er een dwangsom verbeurd en uitgekeerd (van € 1.442,-).

2.21 Ontvangen dwangsommen

In 2024 hebben wij voor 3 handhavingszaken dwangsommen geïncasseerd op basis van opgelegde lasten van in totaal € 7.250,--.

3 Strafrechtelijke interventies

Doordat niet elke handhaver direct over opsporingsbevoegdheden beschikte en door het vertrek van verschillende collega's, waren er ook minder mogelijkheden om strafrechtelijk op te treden.

In 2024 zijn er 21 boetes uitgeschreven en 169 officiële waarschuwingen. Een overzicht met het soort feiten en aantallen zijn als bijlage bijgevoegd (Rapport: Registraties per feit).

De meeste boetes (7) zijn gegeven voor 'Als bestuurder van een stilstaand motorvoertuig niet de rijbaan gebruiken' (parkeren op de stoep) en 'Parkeren op gehandicaptenparkeerplaats zonder duidelijk zichtbare geldige gehandicaptenparkeerkaart' (5).

De meeste waarschuwingen zijn gegeven voor 'Parkeren buiten parkeervak bij één van de borden E4 t/m E10, E12 of E13' (37) en 'Als bestuurder van een stilstaand motorvoertuig niet de rijbaan gebruiken' (26).

Rapport: Registraties per feit

Feitcode	Omschrijving	Sancties	Waarschuwingen	Overige	Aantal	Onderlinge verhouding
H004	Huishoudelijke afvalstoffen anders aanbieden dan via het aangewezen of verstrekte inzamelmiddel	1			1	
H022	Huishoudelijke afvalstoffen van beperkte omvang en gewicht die zijn ontstaan buiten een perceel, achterlaten in de openbare ruimte anders dan in daartoe bestemde afvalbakken of andere middelen ter inzameling van deze afvalstoffen		1		1	
H025	Als particulier zich van een afvalstof ontdoen door deze buiten een inrichting te storten, op of in de bodem te brengen of te verbranden	1	5		6	
K171	Het (kunnen) veroorzaken van gevaar of hinder voor het verkeer door het maken van een wheelie		1		1	
R309	Als (snor)fietser niet de rijbaan gebruiken als er geen verplicht fietspad of fiets/bromfietspad aanwezig is		1		1	
R315a	Rijden op het trottoir, voetpad, fietspad, fiets/bromfietspad of het ruiterspad (niet de rijbaan gebruiken)		13		13	
R315b	Als bestuurder van een stilstaand motorvoertuig niet de rijbaan gebruiken.	7	26		33	
R396i	Een voertuig naast een gele doorgetrokken streep laten stilstaan		3		3	
R397a	Een voertuig parkeren binnen 5 meter van een kruispunt	2	16		18	
R397b	Een voertuig parkeren voor een inrit of uitrit		1		1	
R397d	Parkeren op parkeergelegenheid, terwijl voertuig niet tot aangegeven categorie of groep voertuigen behoorde		1		1	
R397g	Een voertuig parkeren langs een gele onderbroken streep		1		1	
R397h	Een voertuig parkeren op een plaats bestemd voor onmiddellijk laden en lossen van goederen		1		1	
R397j	Parkeren buiten parkeervak bij één van de borden E4 tot en met E10, E12 of E13 v/d bijlage I van het RVV 1990	1	37		38	
R402b	Parkeren op gehandicaptenparkeerplaats zonder duidelijk zichtbare geldige gehand. parkeerkaart	5	2		7	
R406	Voertuig laten staan in park, plantsoen, openbare beplantingen of groenstroken		4		4	
R414a	Zonder ontheffing parkeren van een voertuig langer dan 6 m / hoger dan 2,4 m op een plaats waar dit verboden is	2	18		20	
R495	Op een aangewezen weg een caravan kampeer/aanhangwagen e.d. plaatsen of hebben langer dan de vastgestelde termijn	1	2		3	
R536a	Bestuurder of passagier brom/snorfiets, brommobiel draagt geen goedgekeurde, goedpassende/deugdelijk bevestigde helm	1	5		6	
R550a	Handelen ism geslotenverklaring in beide richtingen (C1)		7		7	

Datum: 29-01-2025

Rapport: Registraties per feit

R584	Een voertuig parkeren waar dat niet mag (bord E1, parkeerverbod(szone))		23		23	
R585	Een voertuig stil laten staan waar dat niet mag (bord E2, verbod stilstaan)		1		1	
Totaal		21	169		190	

Toegepaste filters

Periode: 01-01-2024 t/m 31-12-2024

Datum: 29-01-2025